

Vas, torej bom si prizadeval Vam biti dober pastir“. Mi hočemo njihov trud hvaležno pripoznati in si prizadevati, da bo imel dober uspeh.

Od sv. Križa pri Ljutomeru. V nedeljo, 2. junija so nas bili obiskali nekateri ljutomerski slovenski domoljubi v ta namen, da je bila enkrat tudi pri nas skupščina kmetijske podružnice za ta okraj. Zbralo se je bilo dosta kmetovalcev in nekaj drugih gospodov; veselilo nas je še posebno, da smo mej poslušalci videli tudi mlade ljudi, torej prihodnje kmetovalce. G. predsednik Kryl je prijazno pozdravil najprvo došle kmetovalce, in g. tajnik Huber prečital zapisnik poslednje skupščine; nadalje so se naznanjala nekatera došla pisma od poslednjega zbora in pri tem so se dala razna razjasnila: o trtni uši, o koloradnem brošču. Obširno je poročal g. Kryl o premiranju goveje živine, katero bode letos v Ljutomeru. (Dan in program se kasneje naznani.) G. Kukovec je potem razložil še namen kmetijske podružnice in njenega zborovanja pri sv. Križu. Najvažnejši pogovor je pa bil o reji goveje živine. Dokazovali so gospodje, zlasti g. Kukovec in grajščak Šenkelj, z številkami na tabli, koliko večji basek dajo krave od konjev, koliko manj krave stanejo, pa koliko je njih vsakdanja korist zagotovljena. Zavoljo tega se je v obče svetovalo, od konjereje zdaj nekoliko popustiti, zlasti ker konjskih kupcev ni, in se umne in skrbne reje goved poprijeti. Dopadel je tudi govor g. Lapajna o varstvu gozdov. Ta govor priobčimo v „Gosp.“ Ured.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Sklenitev nove nagodbe z Ogersko na 10 let je toliko, kakor gotova. Z 165 glasovi proti 122 je državni zbor dunajski sprejel glavne točke z magjarskimi ministri dogovorjene nagodbe, ki bo za nas in za celo Avstrijo še bolj slaba od one, ki se je l. 1867. sklenila. Večina dunajskih poslancev je vsemu pritrdila, kar so Magjari tirjali, kakih 5 milijonov bodemo vsako leto mi več plačevali za državne stroške, kakor bi dolžni bili. Ali to ne skrbi ustavovercev, poslanec dr. Sturm je celo rekel: „da je pripravljen Magjarom še več dovoliti, nam še večjih žrtev naložiti, če le ustavovercem gospodstvo ostane!“ No, in to gospodstvo bo res ostalo zopet kakih 10 let, če kaj posebnega zmes ne pride. V delegacijah so magjarski, nemški in poljski poslanci ministra Andrassy-ja hudo ščipavali in izpraševali, kaj namisli storiti gledé na turške homatije, ali bo vojska ali mir? Minister je potem mnogo govoril, a malo povedal, enkrat se je grozil Rusom, Srbom in Črnogorcem, drugokrat pa zopet povdarjal svojo mirnljubnost in prijaznost do balkanskih kristijanov. Kar je pa poslance vendar osupnilo, bilo je to, da je na vprašanje: ali vé, o čem sta se Rus in Anglež pogodila, rekel: jaz ne vem nič, in da

je vprašan, ali ima Avstrija v slučaju vojske zanesljivih zaveznikov, odgovoril: tega ne morem povedati. Bržčas ima torej Giskra prav, ki je menil, da je Avstrija vsled Andrassyjeve politike popolnem osamljena, brez zaveznikov. No, vsaj bodemo kmalu videli; 13. junija se začne v Berlinu kongres evropskih ministrov. — Skupni državni stroški za celo Avstrijo l. 1878. bodo znašali 109 milijonov, všteti je 9 milijonov samo za brodovje. Bosenskim beguncem se je za mesec maj in juni dovolilo 570.000 fl. podpore. Vojni minister je tirjal, 350.000 fl. za bolj močne patrone, da bi puške Werndlove namesto do 1400 korakov daleč nesle do 2600 korakov; poslanci so tirjatev odbili. — V Kraljevem-Gradcu na Českem je sodnijski svetovalec Klaudy obiskoval posamezne hudo delnike v njihovih zaporih, eden izmed teh, Zdabinski po imenu, pa je zgrabil nož in ga sodniku porinól v trebuh, da je nesrečnež koj izdehnil. — Na Tirolskem so katoliška društva obhajala občen zbor v Innsbrucku; sklenilo se je na vso moč delati za ojačenje katoliškega duha in trdnega verskega prepričanja, zlasti pa naseljevanje lurovcov na Tirolskem braniti. — Prekmurski „Priatelj“ opominja prekmurske Slovence, naj se pri bodočih volitvah vendar enkrat zmežijo in naj ne volijo več človeka, katerega le ob času volitve vidijo, potem pa nikoli več! — V Dalmacijo so Turki vdrlí in odgnali 300 volov. — Hrvatsko mesto Karlovac je pogorelo, nesreča in revščina je velika. — Nekateri novine trdijo, da bodemo imeli krvave binškošte ali duhovo; ali tako naglo menda ne bo! Vendar da se Avstrija oroža in pripravlja na boj na kopnem in na morju, to se niti ne tají. V Dalmacijo se prevažá ogromno veliko živeža, streliva, torpedov, zlasti v Klek; okoli Orsove pa baje nabirajo 30.000 mož.

Vnanje države. Nepričakovane nesreče udarjajo na prusko Nemčijo; cesarja so obstrelili, da se mu je smrti bati, jegovega sina naslednika so nemški izseljenci v Londonu očitno zasramovali, in ob enem je velika vojna ladija oklopnica na morju utonila. Tri največje nemške oklopnice: „veliki kurfürst“, „cesar Viljelm“ in „Preussen“ so mimo Angleškega jadrane, ko je „cesar Viljelm“ nesrečno tresnil na „velikega kurfürsta“ tako, da se je ta ladija v 4 minutah pogreznila v globočino morja; od 500 ljudi so samo 218 smrti rešili; tudi „cesar Viljelm“ je močno poškodovan; obedve ladiji ste še celó novi bile in ste stale 9 milijonov gold. Nevarne socijaliste so začeli močno preganjati; Most, eden njihovih vodnikov, je že zaprt; da bi pa od preganjanja katoličanov kaj prenebalí, o tem ni slišati nič. — Francoški freimaurerji niso smeli stoletnice bogakletnika Voltairja javno obhajati, zato so pa po svojih shodnicah razsajali in izdali list: „Stoletnica Voltairjeva, list Anti-kristov, urednik: Satan“. Vsi Francozi niso nikoli pri zdravi pameti, mnogo jih mora vselej noretí. — Angleži so se začeli vojske nekoliko bati in

zadnji čas menje z sabljo rožljajo zoper Rusijo. — V Italijo so priletele kobilice in delajo zlasti v Siciliji veliko škode na drevesih, travi in zelišču, ker vse požró. — Perzijski šah je došel v Berlin, se pa kmalu odpeljal, ko je zvedel napad na nemškega cesarja.

Turške homatije se bodo res razmotavale in razreševale na kongresu ali shodu ministrov v Berlinu. Kongres se prične 13. junija in bode v 8 sejah ter v takih 5 tednih svoje delo opravil. Kolikor je iz raznih poročil mogoče razvideti, se bodo ministri pečali z prvo delitvijo Turčije in sreča velika bo, če se pri delitvi ne posvadijo. Angleži tirjajo Egipt, Sirijo in Malo-Azijo, Grki Epir, Tesalijo in Kandijo, Francosi škilijo na Tunis, Italijani se zaganjajo v Albanijo; sultan bi še samo nekaj časa životaril v Carigradu. Ako še sedaj Avstrija in Rusija pridete do odkritosrčnega porazuma med seboj, tedaj ni dvomiti, da bo orientalsko prašanje vsaj v velikem obrisu in za prve potrebe rešeno brez nove vojske na korist kristijanom, ki so do sedaj v Evropi in Aziji vzdihovali pod jarmom turških divjakov. Bog daj; krvi se je itak že dosti prelilo!

Za poduk in kratek čas.

Ant. Mart. Slomškega zbrani spisi.

(Iz Zgodnje Danice.)

Gosp. Mih. Lendovšek, kaplan in katehet v Ptuj, poprijel se je že pred nekaj leti jako lepega in koristnega dela: zbrati, vrediti in skupaj na svetlo spraviti spise Slovincem nepozabljivega škofa Antona Martina Slomškega. Že leta 1876 prišla je na svetlo prva knjiga: Slomškovske pesmi, letos pa druga: Basni, prilike in povesti. Slovenski časniki so teh dveh knjig že omenjali, vendar mislim, da je posebno priprosto ljudstvo naznanila večjidel prezrlo. In vendar bi si jaz želel, da bi bile ti dve knjigi razširjeni do naj zadnje hišice slovenske, in ko bi mogel, podaril bi jih vsem slovenskim šolarčkom, in prepričan sem, da bi jih brali z veseljem in z veliko koristjo; zakaj, kolikor poznam slovenskih knjig, ne najdem lahko lepših, bolj mičnih, za prosto ljudstvo in za šolsko mladino bolj pripravnih, kakor so Slomškovske knjige.

Škof Ant. Mart. Slomšek je pri Slovincih v tako dobrem, v tako blagem spominu, da v priporočilo njegovih spisov zadostuje skoraj imenovati le njegovo ime. Poznam gospoda, kateri je imel, in morda še ima navado, bogoslovcem, s katerimi je v ozki dotiki, pri raznih priložnostih omenjati ranjega Slomškega; pa kedar se ga je spominjal, in da je le imenoval njegovo ime, postale so mu solzne oči. Bil je pa Slomšek tudi res pravi mož po volji božji. Sin slovenskih starišev kmečkega rodu umel je mehko, blago srce, polno ljubezni do svojega naroda. Toda ta ljube-

zen ni bila navadna, samo natorna nagnjenost, ampak izvišena, v živi veri prerojena, prava krščanska ljubezen. Ta ljubezen razlita je po vseh njegovih spisih. Da bi tej ljubezni duška našel, pisal je in pël. Zato je Slomšek pravi pesnik. Njegove pesmi niso prisiljene, ampak izvirajoče iz srea in segajo tudi do srca. Resnično je, kar piše gosp. zbiratelj in vrednik pesmij v predgovoru: „Toliko vem, da kdor koli ima srce na pravem mestu, bode te pesmi z veseljem bral, in občutil plemeniti, blažilni duh, ktereга so polne.“ — Po izgledu nebeškega Učnika bil je Slomšek posebno prijatelj otrok. Njegove „pesmi veselih otrok“ so tako prisrčne, lahke in otroškim srcem primérne, da se otrokom hitro prikupijo. Posebno znana je med temi pesmimi: Angel varih:

Po sveti angel hodi,
Ne vidi ga oko;
Pa vendar tebe vodi,
In varje te lepo.
V nebesih angel je doma,
Nebeški Oče pošlje ga. Itd.

Slišal sem petletno deklico, ki je vso to lično pesem na pamet znala. Kakor pravi naslednik sv. apostola Pavla, hoče tudi Slomšek vsem biti vse. Pridruži se trudnim delavcem na polji, ter jim veselo zapoje:

Glejte že solnce zahaja,
Skoraj za goro bo šlo:
Hladen počitek nam daja,
Pojdmo veselo domo!
Čujte zvonovi!
Počivat zvonil!
Zvoni, le zvonil' nocoj,
Sladko počivat zapoj!

Privošči jim po storjenem delu počitka in okrepčanja, uči jih pa tudi povzdigovati srce k Očetu, od ktereга pride vse dobro:

Delo smo danes storili,
Naj se vsa vas veseli;
Bomo se tud' poživilil,
Že se večerja hladil.

Sed' mo za mizo in jejmo
S pametjo božje dari:
Srce hvaležno imejmo
Stvarniku, ki nas živi!

Vzemimo jedi, in pijmo
Sladkega vinca bokal;
Svoj'ga Očeta hvalimo,
Ki nam tak dobrega dal! Itd.

Tudi med vojaki ga najdemo, katerim zapoje popotnico:

Leži, leži ravno polje,
Po polji bela cesta gre;
Po cesti krepko stopajo,
Prelepi mladi fantje so.

Pa tudi te prijazno spominja na Boga:

Veselo hočemo zapet',
V Boga zaupanje imet';
Pogumno bomo streljali,
Sovražniki pa bežali.

Ravno tako v veseli vinski družbi v vinskih goricah ne pozabi Boga in ne zataji skrbnega dušnega pastirja: